

"Som konungens befallningshavare beordrar jag er att tända fyren Pater Noster"

Pelle Stafveldt, Föreningen Pater Nosters Vänner

Stående på Åstols fotbollsplan och med blicken mot väster gav landshövdingen i Västra Götalands län, Göte Bernhardsson, på telefon denna order till folket på Hamneskär. Klockan var då 21.00 på onsdagskvällen den 26 september. Strax därefter vred Harald Hansson, uppvuxen på Dyrön, på strömbrytaren och det första blänket från Pater Noster på nästan trettio år kastade sitt sken över den stilla, fullmånebelysta aftonen. En afton som bara ett sådant här tillfälle är värdigt. När första blänket kom utbröt applåder och glädjehrop från alla de som samlats på Åstol denna afton. Det kändes nästan också som om de omkringliggande fyrarna blänkte extra mycket i denna stund. Man ville kanske hälsa en gammal vän tillbaka i gemenskapen.

De flesta av de församlade, och de som var med vid släckningen 1977, hade varit fullständigt övertygade om att något mer ljusblänk från Pater Noster aldrig mer skulle komma. Och den övertygelsen hade blivit ännu starkare, när fyren fraktades in till Rönnäng sommaren 2002. Men nu denna kväll kom blänket igen. Detta fullständigt omöjliga projekt hade blivit möjligt.

Den stora publika delen i detta projekt var fyrens eriksgata från Hisingen till Hamneskär. Även om vi i dagspress och på hemsidor hade angivit tändningsdatum, hade vi beslutat att göra denna återtändningsceremoni till en mindre sammankomst för ledamöterna

Landshövding Göte Bernhardsson beordrar tändningen av Pater Noster. T.v. Eva Bertilsson-Styvén och Agneta Olsson skymtar t.h.

Foto: Pelle Stafveldt

i projektgruppen. Dessutom var ett fåtal personer från sponsorgruppen också närvarande. Därför åkte ett fyrtiotal personer från Rönnäng till Åstol denna kväll för att innan tändningen samlas en liten stund på Åstols Rökeri. Kvällens värdinna var Tjörns kommunalråd, Eva Bertilsson-Styvén. På ett för henne som vanligt vinnande sätt, förklarade hon Pater Nosters betydelse för den bygd, där hon själv vuxit upp.

Landshövding Göte Bernhardsson hade under de senaste åren varit med om två omöjliga projekt: Ostindiefararen Götheborg och fyren Pater Noster. Bägge hade förverkligats av eldsjälarna. Landshövdingen, som verkligen uppskattade att han fick återtända fyren, hade i flera år från sin ämbetsstol fått följa Pater Noster-projektet.

Efter att Anders Eydal, Statens Fastighetsverk, i lyriska ord beskrivit kvällens betydelse, samlades alla deltagarna utan-

för Rökeriet, för att i samlad trupp och i facklors sken vandra från Åstols östra till västra del. Väl framme hade redan många åstolbor samlats för att vara med vid fyrtändningen. Festen kunde börja!

Provtändning

För att vara säker på att allt skulle fungera hade fyren provtänts under två tidigare kvällar. Från Klädesholmen skulle vi se hur ljuset blev. Vid bägge tillfällena bedömde jag att ljusstyrkan var alldeles för svag. Det visade sig att det var ett spänningsfall någonstans, så för att vara säker på att fyren verkligen skulle lysa ordentligt vid tändningen hade man provisoriskt kopplat till ett vanligt bilbatteri. Fyrens gamla karaktär (B15s.) skulle därmed komma väl till rätta.

Tändningen

Innan fackeltåget till Åstols fotbollsplan hade två personer, Lena Göthberg och Harald Hansson, transporterats ut till Hamneskär. Lena och Harald arbetar på Codan Marine Services. Deras företag sponsrade tändningen.

När jag fick reda på att det var Harald, värmdes det till hos mig lite extra. Harald är nämligen en av mina gamla elever. Jag var både klassföreståndare och lärare för Harald under hans högstadietid på Bleketskolan på Tjörn. Och jag hade Harald som elev under just den tid, när jag initierade hela Pater Noster-projektet 1975. För Harald från Dyrön, med fiskarsläkt i anorna, måste det därför kännas något alldeles speciellt att få återtända just den fyr, som väglett hans förfäder på vägen till och från Dyrön.

Strax före kl. 21.00 kom som nämnts landshövdingens order att återtända fyren. Harald vred på strömbrytaren och "det varde ljus.....".

Folkets jubel

När jag kom hem till Klädesholmen den kvällen hade jag fått ett mail från Birthe Hellman på Hermanö: "Jag ser den!!!!!!". På Klädesholmens högsta punkt, på Tjörnehuvud, vid Inlands stränder, uppe på Carlstens fästning, på Hamneberget i Skärhamn, på bron till Klädesholmen, alltså i stort sett på alla höjder och ställen där man ser Pater Noster hade folk samlats denna kväll. Det utbringades leven och skålades i någon god läskedryck. Ja, det hade till och med skålats nere i Spanien kl. 21.00 denna kväll. Ett par goda vänner från Rönnäng, som semestrade i Spanien, sms:ade att man lyft en skål för Pater Noster vid tändningsdagset.

Fyrens symbolvärde för en kustbefolkning är nämligen betydligt större än vad man tror. En fyr signalerar alltid säkerhet och trygghet. Det är denna trygghet, som kustbefolkningen vill ha kvar, i tider när Sveriges kuststräckor allt mer läggs i mörker.

Pater Noster lyser efter 30 års mörker..

Foto: Magnus Rietz